

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL II

Nr. 193.

Brașov, Vineri 2 (14) Septembrie

1888.

"Gazeta" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. s. 15
bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
mai înainte.

"Originea dualismului în Austria."

(După „Revue Bleue“.)

II.

„Sub Maria Theresia se scie în ce fel de circumstanțe Ungurii au obținut confirmarea tuturor privilegiilor lor vechi și cum li s'a plătit înaintea, în 1741, devotamentul lor către corônă prin nouă concesiuni. Acesta mare princesă a trebuit, sub presiunea împrejurărilor, să se supună exigențelor apărătorilor ei ultimi și să sancționeze preponderanța ce și-au arogat asupra Slovacilor, Croaților, Sârbilor din Sirmia ș. a. constituind astfel pe Maghiari în oligarhia dominantă și preparând dificultăți grave succesoriilor ei“.

„Numai dela octoarea acestei charte numită „sanctiunea pragmatică“, Ungurii au format un adevărat stat independent în sinul monarhiei, supunându tiraniei lor mai multe milioane de supuși austriaci de diferite rase, impunându-le legi, limba lor și visându totdeauna o putere, o mărire și o autonomie, ce nuse putea concilia cu existența imperiului“.

„Mai târziu Maria Theresia a vădit pericolul și a voit să-l micșoreze. Ea a refuzat Ungurilor Transilvania și confiniile militare; însă această restricțiune târzie n'a fost de ajuns spre a opri orgoliul maghiar în expansiunea sa. Sub aceleași preocupări, fiul său Iosif al II-lea a făcut în același sens o încercare mai serioasă. El a sperat chiar de-a tăia rădăcina dela rădăcină, atacându pe Maghiari în predețele lor cele mai scumpe, în obiceiurile, tradițiunile și prerogativele lor și asimilându-i cu celelalte naționalități ale monarhiei. Intențiunea lui a fost de-a grupa elementele deosebite ale imperiului său într'o masă homogenă, care ar fi înfățișată la răsăritul

Europei imaginea monarhiei franceze.“

„Concepțiunea a fost seducătoare, marea greșală a lui Iosif al II-a a fost că a voit să re-alizeze impuind tuturor supușilor săi folosirea oficială a limbii germane, c'unu cuvântă căutându unitatea în germanizarea Austriei. În acestu imperiu nu se află Germani decât numai în cele două provincii ale Austriei de sus și de jos, în Tirol și într'o parte a teritoriului Bohemiei; cu totul 6 milioane locuitori la finea secolului din urmă, și astăzi cel mult 8—9 milioane. Cum ar fi putut această minoritate să absorbă și să asimileze 20 sau 30 milioane de supuși cari vorbesc limbă străină? Încercarea lui Iosif al II-le n'a isbutit d'ér nicidecum“.

„La mórtea sa, Maghiarii au profitat de reacțiunea care s'a produs în contra Iosefismului spre a-și renoi vechile lor pretențiuni și a reclama reconstituirea totală a regatului lor primitiv, care va se d'ică suzeranitatea, apoi încorporarea Croației, a Transilvaniei, a Banatului timișian și a Confiniilor militare“.

„Dela această epocă a început între diata ungară și guvernul imperial o luptă care a durat mai totă jumătatea secolului al XIX-lea și care pe la 1840 a luat la Unguri un caracter pe față revoluționar spre a se termina la 1848 cu insurecțiune armată“.

„Este de remarcă, că în totu cursul acestui lung conflict, principala plângere a Maghiarilor în contra cabinetului de Viena a fost totdeauna refuzul guvernului austriac de-a le da concursul său spre a zdrobi, spre a sfărâma rasele slave și române, asupra cărora își arogau proeminența. Acesta rezistență a fost cauza pentru care administrațiunea austriacă fu stigmatizată de către oratorii maghiari ca Deak, Kossuth, Eötvös Teleky și consoți și tratată din

partea lor ca tiranică, opresivă și inamică a libertății!“

„E de ajuns a percurge istoria Croaților, a Slovacilor, a Românilor din Transilvania, cari formeză ca populațiune și ca teritoriu două din trei părți ale regatului ungară și cărora Maghiarii le refuză dreptul de existență, desprețindu astfel principiile cele mai elementare ale dreptului modern, este de ajuns de a reciti toate documentele constituționale ale acestor naționalități spre a se convinge, că pretențiunea Maghiarilor de a-i reduce la starea de aservire, nu găsește temeiuri nici chiar în arhivele feudale și în jurisprudența trecutului.“

„Astfel etnografia și istoria Ungariei permit de-a constata faptul caracteristic, că cea mai mare parte a acestui regat este locuită de naționalități nemaghiare (La nord Slovacii; la sud Croații și Sârbii; la răsărit Români) și că totă sforțarea Ungurilor de mai multe veacuri încôce tinde a opri sborul acestor populațiuni, a confisca viața lor națională spre ai absorbi apoi în maghiarism. Slovacii sunt o populațiune de 3,500,000 suflete; Croații și Sârbii 2,300,000; Români 3,400,000; totală aproape 10 milioane suflete. Ungurii din contra cu totă meșugita falsificare a statisticeii lor, n'atingu cifra de 5,400,000 suflete. Se vede d'ér că pretențiunea este contrară tuturor precedentelor, a tuturor legilor puse de istoria.“

„Că o națiune numerosă superioară în civilizațiune, avându prestigiul puterii și fala culturii literare, vrea să asimileze o provincie, că vrea să impună legile și limba sa, acesta este operă deja foarte primejdiosă, care arare ori reușește. Cum ar pute însă Ungurii reuși cu încercările lor, ei cari formeză câteva insule mici împrăștiate ici colo în mijlocul

populațiilor mult mai numeroase, ce se înmulțesc mult mai tare, avându consciința forței lor și fiind pline de încredere în viitor?“

Apărarea reginei Serbiei Natalia.

Nu de mult am luat și noi după „Times“ notiță despre răspunsul reginei Natalia către consistorul din Belgrad în afacerea sa de divorț. „Times“ însă declară acum apocrifă acel răspuns. Un corespondent al lui „N. fr. Pr.“ comunică din Belgrad din cuvânt în cuvânt apărarea reginei ce a înaintat-o ea Consistoriului sârbesc. Părțile mai însemnate sunt următoarele:

„Cătră Consistoriul eparchiei Belgradului.
„Intru adevăr e de mirat și unic în felul său destinul patriei noastre bătută de sorțe! Serbia întrăgă turburată și îngrijată urmărește cu atențiune acele întâmplări neplăcute, cari se petrec adă în jurul tronului abia stabilit.“

„Maiestății Sale regelui Serbiei, și înaltului meu bărbat, i-a plăcut să alunge de lângă sine pe soția sa, cu care era legată după lege, pe femeia sa credincioasă, pe femeia înaintea căreia a făcut jurământ înaintea sântului altar că-i va rămânea credincios, că o va iubi și o va scuti până la mormânt; pe femeia care i-a dăruit un moștenitor pentru tronul sârbesc! A aflat de bine a despărți pe mama de fiu, care i-a fost singura singura bucurie și singura mângăiere pe pământ. A aflat de bine ca pe cea dintăiu regină sârbescă s'o ridice pe tronul vacant de 500 de ani și după aceea s'o alunge din țară ca pe cea mai comună făcătoare de rele; din țera aceea, pe care ea a iubit-o așa de ferbinte și cu atâtă sinceritate, pentru a cărei gloriă vibrează până și cea din urmă picătură din sângele ei, ceea ce mărturisesc faptele sale îndeplinite în zilele bune ca și în zilele cele din urmă, de grea cercare pentru ea. S'a hotărât în fine, ca pe cea dintăiu pagină a istoriei regatului de nou alcătuit să scrie întâmplarea fatală despre care vorbește nu numai Serbia și Consistorul din Belgrad, ci întreaga lume

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

ALBUȘICA

Foveste.
(Urmare.)

Dómna cea réutáciosă
Pismăreața 'mpărătesă
Șciind cumcă ea măncașe
Din fetița cea frumoasă
Și maiul și splina friptă,
Ședea acum liniștită,
Credându-se mai frumoasă
Și la toți mai dragostósă.
Voind însă să se ncreadă
Merg astăzi să se vedă
Și pe-oglină o întreabă:
— „Oglindă scuitóre
„De frumșetă spunetóre,
„Spune-mi adevărăt
„Priu al tău graiu minunat
„Cine'n țără-i mai frumoasă
Și la toți cea mai aleasă?...“
Ear oglinda-i răspunde
Cătră ea d'icându așa:
— „Precum mie mi-s'arată
„Prin vedenie formecată
„Tu ai fi cea mai frumoasă
„Și la toți cea mai aleasă,
„D'ér peste șapte munți
„Cu côme de brați cărunți

„La cei șapte ómeni miei
„Ce le d'ic: șapte pitici, —
„Fata, mândra Albușică,
„De mii de-ori e mai voinică
„De mii de-ori e mai frumoasă
„Ca și tine 'mpărăteasă!...“
Dómna când o audia
Tare mi-se spăria
Și sângele 'n ea ferbea,
Inima'n peptu 'i sára
Totu mereu la feți schimba
Când roșă, când înverda
Apoi ér îngălbinea,
Căci prea bine ea scia
Că oglinda dreptu spunea...
Și când ea se află 'ndată
De vânătoru înșelat,
Fórte multu se necăja
Și 'n gândiri se confundă,
Mintea multu își frământă
Óre cum s'o prăpădească
Viéta s'e-io nimicească?
Și multu nică că se gândi
Până'n minte 'i plesni
Unu mijloc de-a prăpădi
Pe mândra copila mică,
Pe frumoșe Albușică!...
Atunci ea se apucă
Fața iute și-o schimbă,
Și așa mi se-mbracă
Cătu ori cine se gândescă,

— Nică prin minte s'e-i plesnească
Că ea e împărătesă —
Ci că-i o negustorésă.
Și-asa gata cum era
La drum iute mi-o lua,
Șapte munți în sbor trecea
Până 'ndată și-ajungea
La casa celor pitici
Celor șapte ómeni miei!
Ea spre ușă se 'ndreptă
S'o deschidă-apoi cercă
D'ér află atunci îndată
Cumcă-i bine încuiată
Albușica mândră fată.
Ea la ușă tocăni
Ear din graiu așa-i grăi:
— „Nu-i cumpăra boerésă
„Marfă bună și alésă
„Adusă din depărtare
„Și-o dau lesne, lesne tare!“
Albușica așind
Și că cine-i nesciind
Capu-afară își scotea
Pe ferăstra mittea
Și femeia când vedea
Astfel blându 'i cuvânta:
— „Bună ziua dragă nană!
„Ce marfă ai în năframă?“
— „Marfă bună și curată
„Ce-i în țără multu cercat:
„De mētasă am curele

„Bune de încinsu cu ele!“
Și cum asta o d'icea
Din năframă își scotea
Curelușe strălucite
Din mătase împletite.
Albușica când vedea
Ea în sine își d'icea:
— „Muerea-asta de ómenie
„Potu s'o lasă la min' să vie!...
Atunci ușă descuia
Și 'n lăuntru o lăsă.
Streina 'n casă intrând
O cureua întindând
Dise fetei cu glas blând:
— „Copiliță frumúșea
„Dómne bine-ți stă cu ea,
„Las' dragă eu să te 'ncing
„Cum se cade, să te string!
„Albușica fără frică
Se lăsă ca s'o încingă
„Cum se cade“ să o stringă.
Ear muerea s'apuca
Cu cureaua o'ncingea;
Și în mână când își vedea
Pe mare-a dușmană-a sa
Așa tare mi-o stringea
Cătu fetea mai plesnea
Nu putu nimic grăi
Ci pe locu îngălbini,
Resufarea-i se opri
Și 'naintea ei muri....

cultă, și despre care va judeca atât prezentul cât și viitorul. Dér odinoră, când nu voru mai fi pe această lume nici judecătorii, nici părțile învrăjbite și interesele pământesci și alte pretențiuni egoiste vor fi câștigată satisfacțiune, când pasiunile voru adormi și când în fine vom sta cu toți înaintea tronului prea dreptului judecător, atunci pôte și istoria lumii va enuncia cu liniștire și fără patimă sentința imparțială....

„Eu nu pot lua asupra mea responsabilitatea nici unui pașu greșit și cu deplină liniște aștept judecata prezentului ca și a viitorului, deși inima mea este torturată de o rană nevindecabilă. Nici într'un stat nu există lege séu foră judecătorească pentru persoanele domnitore. Legile statului nu-i pot face responsabil despre faptele și lucrările lor; pentru ei nu se aduc legi; ei sunt responsabili numai înaintea conștiinței, județului etern și înaintea dreptății. Și decă tronul cuprinde cea mai înaltă pozițiune în societate, atunci cu atât mai mare și mai grea este responsabilitatea acelor, cari ocupă acest tron.“

„Dér fiind că Maiestatea Sa regele Serbiei, înaltul meu bărbat, a aflat de bine a se supune judecării acelor, cari au căpătât puterea dela densusul, cari în numele séu pronunță sentința lor, cari depun în mâinile lui jurământul sərbătorească, că vor judeca numai după informațiunile cele mai bune, după conștiința lor și după rigorea legilor, astfel și eu mă învoesc să mă supun judecării lor. Nu există om, cu atât mai puțin domnitor, cel din tâu chemat a apéra dreptatea și în numele căruia se pronunță dreptul și adevărul, nu există dicit domnitor care sé doréscă ca judecătorii sé păcătuéscă în contra datoriei sale, ca sé-și calce jurământul și sé judece strimb în contra legii și a conștiinței sale. Fără de drept nu pôte exista nici o societate și nici nu pôte fi în interesul domnitorului, ca sé scadă înalta și sfânta chiamare a judecătorului. Și eu, care în totă viața mea am avut ținta supremă sé-mi faci datoria, nu am causă sé tremur înaintea judecării, sé tremur în fața estorfelului de bărbat, cari sunt chiamați sé judece după lege în tôte cele ce în societatea omenéscă se consideră ca lucruri înalte și sfinte. Eu însă totodată sunt domnitor și regină și mă întristeză, mă dóre și trebuie sé plângu în sufletul meu, că am ajuns până acolo, ca sé mă presentu ca acusată înaintea judecătorilor — eu care am dat probe așa de mari de abnegațiune față cu bărbatul meu și de iubire față cu fiul meu; eu care am înălțat cătră tronul ceresc atâtea rugăciuni fierbinți când patria era în pericol. Lucrul acesta cu atât e mai întristător pentru mine,

cu cât eu cu cea mai mare liniște sufletéscă pot susține, că n'am greșit niciodată nimic în contra datoriei mele și că în adevăr nimeni nu va puté sé-mi spună vre-o faptă, ori publică, ori privată, ori familiară, care ar justifica bănuiele ce se ridică în contra mea. Întru adevăr sörtea mea e vrednică de compătimită și ar trebui și din petró sé curgă lacrimi — dér eu nu cer aici îndurare, ci dreptate.

„Tôte acelea ce le-a aflat înălțatul meu bărbat de bune pentru un divorț, le-a scos din două scrisori panslaviste. Maiestatea Sa li-a aruncat în spinarea mea; dér nimeni nu va puté dice, că ele cuprind în sine recerintele acele, cari, pe basa legilor civile ori a canoanelor bisericesci, ar puté forma destul material pentru un divorț....

„In prima scrisore de acuzare nu se aduce nici o causă de despărțire; întră două se enumeră ce-i drept câte-va dér acele nu sunt nici destul de seriose, nici nu pot trece în categoria cauzelor, pe basa căroră s'ar puté face divorțul. De altminte în sensul contractului, ce l'am încheiat cu bărbatul meu rege, mie imi compete dreptul sé ținu pe copil la mine.

Maiestatea Sa nu avea dreptul sé nimicéscă contractul, cu atât mai vortost, cu cât acesta a fost opera mânilor sale și eu numai silită de împrejurări l'am subscris. Demnitatea de regină și ambițiunea de mamă nu m'au iertat sé dau pe fiul meu în mâinile d-lui Protici, pe care l'am scos afară din casa mea; decă n'asu fi făcut și n'asu fi simțit astfel, asu fi fost vrednică de osenda lumii întregi.

(Va urma).

Papa și catolicii germani.

Catolicii germani au ținut anul acesta o mare întrunire la Freiburg, unde s'a luat între altele următoarea rezoluțiune:

1. Adunarea generală exprimă din nou convingerea, că restabilirea suveranității teritoriale a sfântului scaun este o necesitate indispensabilă pentru independența lui și pentru deplina libertate și independența în guvernământul bisericeii, și că orice putere mirénă instituită de Dumnezeu lucréză în adevăratul séu interes și pentru restabilirea ordinii sociale sdruncinate, decă sprijinesce din tôte puterile pretențiunile ridicate de sfântul părinte.

2. Adunarea generală regretă în special măsurile cele mai noue ale guvernului italian contra sfântului scaun, și înainte de tôte dispozițiunile proiectului pentru un nou cod penal italian, care atacă drepturile scaunului apostolic, și se alătură cu totul la scri-

sórea episcopilor întruniți la Fulda cătră sfântul părinte datat la 29 Augustu a. c., exprimându în același timp cea mai căldurosă mulțămire înaltului episcopat pentru această puternică inițiativă întru sprijinirea sfântului scaun.

3. A 35 Adunare generală a catolicilor din Germania exprimă cea mai intimă mulțămire pentru deosebită căldurosă primire ce a făcut Emin. Sa papa Leo XIII peregrinilor germani cu ocaziunea ducerii lor la Roma.

SCIRILE ȚILEI.

La adunarea generală a Reuniunii *Gustav-Adolf* ce s'a ținut țilele aceste în Halle, episcopul *Teutsch* a dăruit președintelui Societății un prețios pahar, în numele tinerimei din *Sebeșul-săsesc*.

Precum se scrie din *Aiud*, adunarea comitatensă de tómnă a comitatului Alba-inferioră, probabil că se va deschide în prima jumătate a lunii Octomvre. Țiua însă nu e fixată.

Miscarea comercială a României cu Spania în cele șese luni dela începutul anului 1887 a fost următoarea: S'au importat în România mărfuri spaniole reprezentându o cantitate de 2 tóne și o valóre de 4,052 lei. S'au exportat în Spania 3,957 tóne de mărfuri române, reprezentându o valóre de 419,156 lei.

Celul din urmă onorarul alt medicului *Mackenzie*, care l'a primit țilele aceste, este de 6300 mărci. Elu a primit onorarul acesta printr-o pepetrecut încă patru țile după mörtea lui *Frideric* în *Friedrichsruhe*. Elu pentru aceea a primit așa de târziu onorarul acesta, pentru-că n'a voit sé răspundă la provocarea, decă asta este cea din urmă pretensiune a lui?

La 4 Septemvre d. Gladstone a ținut în *Wrexham* un lung discurs, în care s'a ocupat și despre Austro-Ungaria. Éta cuvintele ce le-a dicit la adresa monarhiei noastre:

„Sciți, că la împărțirea Poloniei, Galiția a fost dată Austriei. N'am avut adesea ocaziune sé vorbesc cu multă satisfacțiune despre politica Austriei, totuși am aflat, și acesta cu o mare mulțămire, că nu de ađ séu de ieri, ci de mai mulți ani, Austria a acordat Polonilor din Galiția o mulțime de măsuri administrative independente. De aceea Austria a apucat înaintea Engliterei prin libertățile ce a acordat Polonilor. Și care a fost consecința? Am cetit în acest din urmă timp tot ce s'a scris în această privință, și am constatat, că toți autorii sunt de părere că populațiunea Galiției, care până aci

era ostilă monarhiei, a început acum a se apropia mult de dënse“.

Correspondența „Gazetei Transilvaniei.“

Brașov, 31 Augustu st. v.

Ca Român imi place sé mă întereséz de ori ce pasu, ce-lu face poporul meu; imi place sé privescu la progresul lui pe tôte terenele, dér mai mult imi place a mă străcura și eu pe ici pe colo prin societățile românesce conlucrându cu frații mei după cât imi permit slabele mele puteri. Imi place sé mă interesáz de tôte, dér mai mult imi place sé cunoscu modul cum trăsce Român cu Român, c'unu ouventu viața socială care singur e dovadă despre puterea și consolidarea unu popor.

Știința e o putere nivelătoare cu alți cărei ajutoru putem aduce popórele la unu și același nivel de cultură, știința e arma de căpeteniă în lupta pentru existența a unei națiuni; viața socială însă este oglinda, în care fiecare popor pôte ceti durata și felul viitorului séu.

Decă este vorba de viața socială, e lucru invederat, ca sé o caute omul mai întâi acolo, unde e societatea mai mare, în centre, în orașe, cum este de pildă orașul nostru.

Cred că n'ar fi nici inoportun nici nefolositor, de a vorbi și despre viața socială a Românilor din Brașov, unu din centrele noastre de frunte românesce. Până ce însă va apăre o critică în ceea ce privesce socialitatea noastră, eu voi sé atingú numai o latură a ei, ce am observat o cu ocaziunea petrecerii mele mai îndelungate aici în véra acesta.

Fără îndoiélă, că în contactul societății jócă un rol principal tinerimea, mai ales aceea parte a ei, care prin cultura și aspirațiunile sale forméză așa dicitu avangarda tuturor întreprinderilor pe terenul social.

Am convenit și eu cu o mulțime de tineri români de această categorie, mai ales cu tineri universitari, veniți pe timpul ferierilor la familiile lor, și m'am convins cu multă bucurie, că între dënșii domnesce unu spirit bun și accesibil pentru adevăratul progres al societății. Am vedut o frumoasă pleiadă de tineri români deștepti, plini de iubire și recunoștință față cu societatea în sinul căreia au crescut, pötunși de sentimente adevărate românesce și ardend de dorul de a lucra pentru binele națiunei lor, i-am vedut și m'am dicit: Acesti tineri trebuie sé fi încurajați printr-o căldurosă îmbrățisare din partea societății, căci ei sunt anteposturile viitorului. Dér se vede, că bine a dicit cine a dicit, că „nimenea nu-i proroc în patria sa.

Ea atunci jos o lăsă
Și din gură-i cuvântă:
— „Acum fi tu mai frumoasă
„Și în țără mai alésă!“
Și cum asta o dicea
Multu ea dău se bucura
Vădend chiar cu ochii séi
Că-i mörta dușmana ei!...
Aci apoi o lăsă
Eră ea se depărta
Cătră casă se'ndreptă....

Séra se apropia...
Multă vreme nici trecea,
Până și cei ómeni mic
Cei voinici șapte pitici
Lucrul pentru ađ își lasă
Și vinu vesel cătră casă.
Dér vai! cum se spériară
Când în casă toți intrară
Și pe mândra Albușică
Fata lor cea frumoșică
Josu pe vatră o afla
Mörtă dér totu frumúșea,
Căci deși dënse murisé
Déră fața nu 'i perisé,
Ci tot mândră că era:
Albă ca și alba nea;...
Lângă ea ei s'adunară
De josu susu o ridicară
Și-o cătară și-o cercară

Pân'aflară că-i încinsă
Și-n curele greu 'i strinsă.
Atunci iute s'apucară,
Și curéna i-o tăiară,
Și oh, câtu se bucura
Când cu ochii ei vedea
Că începe-a se mișcă
Semne de viață da,
Și multu timpu nici că trecea
Până viă ér era!...
Apoi ea le povestí
Cum veni le ea aci
O muere blăstemată
Cu-a ei marfă necurată.
Și-n ce chipu o-a înșelatú
Și 'n lăuntru o-a lăsatú,
Eră când o a încinsú
Așa tare o-a strinsú
Cátu îndată josu pică
Și mai multu nu réșufă!....
Cei pitici cum auđiră
La aceea se gândiră
Că muerea blăstemată
N'a putut sé fie altă
Decátu réua împérátésă
Maștera réutáciosă
Care așa s'a îmbrăcatú
Pe fetiță de-a'nselatú.
Acum ei o sfătuescu
Și mai multu o dojenescú
Că mai multu sé nu mai lasă

Chiar pe nime'n a lorú casă
Căci urita'mpérátésă
Cu-ori ce prețu ar vrea sé fiă
Rece'n grópă, dér nu vie!...

Pismăréta 'mpérátésă
Cum ajunsé ér acasă
Spre oglindă se'ndreptă
Și voiosă o'ntrebă:
— „Oglindú sciutóre
„De frumșetă spunétóre
„Spune-acum adevăratú
„Prin altu tđu graiu minunatú
„Cine'n țără'i mai frumoșă
„Și la toți mai drăgostósă?...“
Er oglinda'i răspunde
Cătră ea dicitu așa:
— „Precum mie mi-s'arată
„Prin vedenie fermecată
„Tu ai fi cea mai frumoșă
„Și la toți mai drăgostósă,
„Déră peste șapte munți
„Coperiți de brađi cărunți
„La cei șapte ómeni mic
„Ce le dicitu șapte pitici
„Frumúșica Albușică
„De mii de ori e mai voinică,
„De mii de ori mai frumoșă
„Decátu tine 'mpérátésă!..“
Dómna când o auđia

Tótă, tótă 'ncremenea
Nu se mai putea mira
Cum de ea s'a înșelatú,
Albușica de-a'nviatú!...
De mână ea turba
Pérulú totu își despletea,
Totu mereu la feți schimba,
Când roșea când înverșea
Apoi ér îngălbinea!...

Apoi mi-se apucă
Nóptea mintea'și frământă
Dóră pôte sé găséscă
Vre-unu drumu cum sé prăpădescă
Pe fetița frumoșică
Pe plăpânda Albușică.
Și gândindú ea și afla
Unu drumu bunu, cum ar putea
Pe fetiță s'o înmóia
De viață s'o despóia.
Diminéta se sculă
Și îndată s'apucă
Folosindú lucrări drăcesci
Măestrii vrăjitoresci
Și-unu frumósu peapténú făcea
Care-așa mi'lú fermeca,
Cátu cu elu de-a peptena
Pérulú móle de argintú
Alu fetiței cu chipu blândú
Capulú sé-i învenineze
Și viața sé-i scurteze. (Va urma)

Indiferentismul care bântue și societatea noastră brașovenă, mai ales de un timp încôce, și-a arătat tristele sale efecte și față cu tinerimea noastră academică.

Sâmbăta trecută am asistat și eu la o petrecere, pe care au aranjat-o tinerii academici pentru un scop filantropic. M'am dus acolo în așteptarea, că voi găsi o societate numeroasă, căci mi se părea foarte natural, că tinerimea se întrunescă pe toți amicii ei și mi dăceam, că nimeni nu poate să fie decât amicul ei. Fusesem cu o săptămână înainte la o petrecere analogă aranjată de studenții Sasi și acolo vădusem multă lume. De ce Românii se fiă mai pe jos decât sașii, când e vorba de a îmbrățișa cu căldură pe studenții lor?

Cu asemeni cugete intrai în sala Hotelului Nr. 1. Inse ce desamăgire? Pe tinerii îi vedeam, der pe amicii și protectorii lor nu i zăriam nicăiri. Puțin, cari urmaseră invitațiunei, păreau jenați, că numărul lor nu întrecea pe acela al tinerilor.

Nu de petrecere mi-a fost, nici chiar atât de scopul ei de binefacere, cât mai mult m'a întristată ideea, că societatea românească de aici se poartă cu pre multă nepăsare față cu tinerimea ei.

Așa se fiă ore în adevăr?

Ași dori mai bine să găsesc o altă cauză pentru slaba cercetare, căci ar fi tristă decât legăturile dintre tinerime și dintre societate s'ar fi recitit așa de mult. Acesta ar însemna nu că progresăm, ci că regresăm!

Der a regresa nu voim și de aceea am speranță, că la altă ocaziune publicul român brașovenă va îndrepta ce a stricat acum prin nepăsătorea sa absențare dela petrecerea studenților noștri.

Statua lui Miron Costin.

Statua lui Miron Costin, după cum afirmă bărbați cunoscători de artă și după cum cetim în diarele de dincolo, ar pute face onore ori căreia dintre capitalele Europei. Ea reprezintă o perfectă lucrare de artă; este făcută din bronz și are o înălțime de 3 metri și 20 cmetri, der pe lângă totă colosalitatea ei, cum se exprima mai deunăci diarul „Le Temps”, statua prezintă un tot perfect, armonic și proporționat.

Nemuritorul cronicar are la picioarele sale volumele în folio ale manuscrisurilor sale de istorii și un pergament pe care e scrisă lapidara și minunata lui declarațiune despre originile romanice ale poporului nostru: „Stă der numele celui vechiu de Român ca un temeiu neclătit.”

În mâna dreaptă, Miron Costin ține un condei și în stânga un hrisov rotogol dela care atârna sigilul domnesc al lui Duca Vodă. Foarte nimerit este aerul meditativ și ceva melancolic al fisionomiei cronicarului. S'ar pute dice, că este cea mai reușită statuă ce are România. Piedestalul statuei este lucrat din piatră dela Bușteni (în România).

Numai puțin au să admireprivitorii acestei statuefrumosea rară a celor două table de bronz — basu reliefuri, — cari reprezintă două episoade din cele mai interesante din viața lui Miron Costin.

Pe un din aceste table e reprezentată arestarea lui Miron în luna lui Decembrie 1691 în casa sa din satul Bărbăști, actualmente Brănișteni din districtul Român. — Pe căud soția sa se afla mōrtă pe pat și jăluită de Miron și copii lui, vătaful de păhărnicea Macri intră cu mai mulți soldați în odaia unde era mōrtă, arătându lui Miron Costin porunca lui Const. Cantimir Vodă d'altă aresta, fiind acusat de trădare. — Atunci unul din soldați pune mâna pe

Miron Costin, der cu expresiune de dispreț și silnici pentru această faptă; un alt soldat însă îi șoptește la ureche, ca să se dea de bună voce prisioner și arătându-i spre ferestră la câmp, îi dize: „Acolo vei găsi un câmp, încalecă-l și fugi la mânăstirea Nēmțu, care este ocupată de armata leșescă (polonă) și unde vei fi scăpat.” Costin respinge cu dispreț această propunere și răspunde:

„Eu nu fug; cer să fiu dus la curtea domnească ca să mă judece și dacă sunt vinovat să-mi iau pedeapsa.”

— Costin simțindu-se cu desăvârșire nevinovat, nu avea de ce se teme. — În acest moment sosind copii lui lângă cadavrul mamei lor, fiul lui cel mare voește să scōță sabia pentru ca să apere pe tată-său de arestare; acesta îl oprește, asigurându-l, că n'are nici o frică. Și pe când se petrec aceste scene, un alt soldat al vătafului de păhărnicei stă aplecat spre mōrtă închinându-se la icōna de pe pieptul ei.

A doua tabelă reprezintă sala tronului lui Ioan al III de Polonia, unde Miron Costin se află în robie. Elu invetșase atât de bine limba poloneză, încât făcea versurile cele mai frumoase. Regele Ion șede pe tron, înconjurat de demnitarii curții și în apropiere de dēnsul și cei doi metropoliți prisioneri, toți ședend pe scaune, pe când Miron stă în picioare în fața regelui și recitează versurile sale, care au mișcat atât de mult pe rege încât acesta a grațiat pe Costin, dându-i libertatea. Toți ascultă în atitudine diverse, foarte nemeșite, cum Miron Costin cetește frumosul său poem în versuri poloneze, despre istoria și mai ales despre originile romane, latine a neamului nostru. Acestu foarte reușit basso-reliev este sinteza cea mai strălucită a semnificațiunei lui Miron Costin, pentru că elu este cel mai glorios apostol al latinității poporului nostru.

Pe celelalte două laturi ale piedestalului statuei, care este lucrarea meritosului arhitect român, d. Gabrielescu, va fi câte o inscripțiune. Pe o mare placă de bronz încoronată cu armele moderne ale României, stă scris:

Lui Miron Costin
1633—1691

Națiunea română recunoscătoare.

Apoi mai jos vin numele principalilor contribuitoari, adică acelor, cari au donat dela 200 lei în sus. Lista începe cu numele MM. LL. Regele și Regina.

A doua inscripțiune este pe o elegantă carte de hronz încinsă de ghirlande de lauri. Pe o pagină a acestei cărți se citește istoricul statuei, anul și luna inaugurării ei în piața primăriei din Iași, anul regnului MM. LL., și cum s'a ridicat monumentul prin subscriere publică și că s'au pus sub fundamentele ei osămintele aflate în vechiul mormânt Costinian din Bărbăști. Pe a doua fōiă a cărții sunt numele membrilor comitetului organizator al subscrierei.

Multă recunoscătoare se datorează d-lui V. A. Urechă, care a lucrat ani întregi pentru a aduna un adevărat arsenal de documente istorice relative la Miron Costin, și în cele din urmă, prin subscripțiune, ținare de conferințe și alte asemenea a isbutit să adune o sumă suficientă de bani pentru a realiza această frumoasă statuă. Diarele de dincolo spun, că în totu timpul cât a fost spusă această statuă în București, d-lu Urechie, cu o stăruință ce întrece ori ce laudă, stetea diua întrăgă lângă statuă lui Miron Costin ținend conferințe pentru a explica mulțimei de vizitatori episoadele marcante ce le reprezintă această statuă din viața marelui și nemuritorului patriot moldovean.

Intēmplări diferite.

Fenomen. „Democratul” din Plo-

ești scrie, că Joi, pe la ora 1 și 50 m. p. m., fiindu cerul puțin noros, fără să plouă, (ca și din senin) s'a produs un trăsnet puternic cam în centrul comunei Ploesc; fulgerul a apărut la răsărit și cădend la pământ în apropierea stațiunei telegrafopostale, lumina lui a trecut printre doi pietrari aflați în lucrarea pavagiului din capul unei strade, cari în acel moment s'au crezut că vor rămâne morți pe loc. De aci, spun ei, că au văzut lumina apucand în sus spre apus. Aceeași lumină a înspăimântat în trecerea ei electrică și pe omenii casei unui alt locitor. În fine detunătura trăsnetului s'a audit eclatand cu totă tăria ei la depărtare, în partea de apus, și puțin spre međa-nopte, fără a se sci unde a produs lovia.

Carmen Sylva și victimele mării.

În comuna Westerland din insula Sylt se află un mic cimetriu în care se îngropă victimele mării, ale căror cadavre, fără nume și necunoscute, sunt aruncate la țermuri de valurile mării. — Carmen Sylva, Regina României, pe timpul petrecerii sale din vĕra acesta în insula Sylt, a avut frumoasă idee de a dedica o piatră comemorativă pentru acestu cimetriu al necunoscutelor victime ale mării. Cu privire la desvĕlirea acestui monument se comunică acum din Westerland următoarele:

„La 21 Augustu s'a luat solemn în primire piatră comemorativă, dedicată de regina României micului cimetriu al celor fără nume pe care marea puternică îi aruncă pe mal. Mai totă comuna și toți vizitatorii băilor au venit la acestu act. Directorul băilor a pronunțat nise cuvinte căldurose despre ideea frumoasă a reginei, despre iubirea, de care a fost cuprins oșpele regal pentru acestu localu mic, ce adesea ne pune pe gânduri. Regina a vizitat acestu locaș al celor fără patrie și a împodobit mormintele isolate cu cele mai frumoase flori.

Elu a cetit poesia lui Rudolf Koegel: „Patria celor fără patrie” alu cărei ultim vers Regina l'a ales ca inscripție pe piatră. După acestea directorul, în numele fondatorei regale, a predat piatră în posesia comunei Westerland. Dedicatiunea reginei este: „Cu gândul la vĕduvele și orfanii depărtați, dedicată de Carmen Sylva. Westerland în 5 Augustu 1888.”

Acastă dedicație cu poesia predicatorului Koegel „Patria celor fără de patrie”, pusă într'o capsulă de aramă, s'a zidit în fundament. Pietra de granit e de o formă prea frumoasă aședată în fața porții de intrare la capetul cimitirului.

În aceea și directorul băilor a primit o depeșă din castelul Peleş în Sinaia dela regina României care-și transmite salutările pentru serbarea inaugurării.”

Cununiă.

D-lu Iacob Mureșianu, profesor de musică în Blășiu și redactor al fōiei musicale și literare „Musa Română,” își va celebra Duminecă în 4 (16) Septemvre a. c. cununia sa cu domnișōra Maria Ottilia Brēndușianu, fiica d-lui avocat Dr. I. Brēndușianu, în biserica catedrală din Blășiu.

Primescă tĕnĕra păreche din parte-ne cele mai sincere urări de fericire!

SCRIRI TELEGRAFICE.

Belovar, 13 Septemvre. Grozavă senzația a produs ne mai pomenita dojenire a episcopului Strossmayer, cu ocaziunea primirei clerului catolic din partea monarhului. După ce Maiestatea Sa a vorbit cu cardinalul Mihailovic, s'a adresat mai de departe

cătră episcopul Strossmayer cu observarea, că a luat la cunoștință cu cea mai mare surprindere telegrama episcopului trimisă la aniversarea din Kiev. Monarhul măniat dize: „N'ai fost la minți! ai fost bolnav! Acesta este o faptă în contra monarhiei, în contra bisericii d-tale!” Strossmayer răspunde: „Maiestate! conștiința mea e curată.” Cei de față au fost consternați de atitudinea episcopului. Strossmayer s'a escusat după amēdi că din cauze de sănătate nu pōte lua parte la prânzul curții, și a plecat din Belovar. Asemenea au făcut și episcopii Hranilovic și Pasilovic. Strossmayer a cerut audiență la prințul de corōnă, care însă nu i s'a dat.

Cătră clerul catolic a dīs Maiestatea Sa: „Sunt convins că ve ve-ți cunoșce în totdeuna și ve ve-ți implini datoria ca adeverați preoți ai bisericii catolice, precum și ca fideli cetățeni ai țĕrilor corōnei mele ungare, ce sunt legate deolaltă nedespărțit.”

Cătră greco-orientali a dīs: „Mă bucur că-mi exprimați alipirea fidelă. Voi lua și pe biserica greco-orientală și pe credincioșii săi din statele mele totdeuna în scut dovedindu-le bunăvoință. Sper că și de aici încolo ca și până acuma ve ve-ți arăta demni prin atitudinea voastră leală patriotică.”

Haag, 10 Sept. Starea sĕnătății Regelui este desperată. Statele generale au primit în ședința comună legea de tutorat pentru princesa de corōnă.

DIVERSE.

Pușca Lebel. Ministrul francesu de răboiu, Freycinet, a dispus să se mai cumpere 300 mașine pentru fabricarea pușcei Lebel, așa că la 1 Novembre vor funcționa 8200 mașine de felul acesta; 5000 în Saint-Etienne, 2000 în Châtellerault și 1200 în Tulle. Aceste trei fabrici vor furnisa la începutul iernei 1600 pusc pe di. 580,000 pusc de repetiție de 8 m. m. calibr; se întrebunțeză deja, seu stau gata în arsenaluri. Producerea cartușelor merge și mai repede; acum pentru fiace pușcă sunt gata 5000 de cartușe. La 1 Novembre se vor lua tōte puscile de model din 1874 dela știrea activă și după ce vor fi gata 1,200,000 pusc, se va schimba la 1 Aprilie și armamentul milițiilor.

Cursul pieței Brașov

din 18 Septemvre st. n. 1888

Banote românesce	Cump.	9.48	Vĕnd.	9.52
Argint românesc	..	9.40	..	9.45
Napoleon-d'ori	..	9.63	..	9.65
Lire turcesc	..	10.90	..	10.95
Imperial	..	9.90	..	9.95
Galbin	..	5.70	..	5.72
Scris. fonc. „Albina” 6%	..	101.—	..	—
„ ” ” 5%	..	98.—	..	98.50
Ruble rusesce	..	122.—	..	123.—
Discontul	..	6 1/2—8%	pe an.	

Cursul la bursa de Viena

din 12 Septemvre st. n. 1888.

Renta de aur 4%	100.60
Renta de hărtă 5%	91.—
Imprumutul căilor ferate ungare	146.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	97.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	113.25
Bonuri rurale ungare	105.—
Bonuri cu clasa de sortare	104.75
Bonuri rurale Banat-Timiș	104.75
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale transilvane	104.40
Bonuri croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	100.—
Imprumutul cu premiul unguresc	130.25
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	126.51
Renta de hărtă austriacă	81.70
Renta de argint austriacă	82.45
Renta de aur austriacă	110.70

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

Picăturile de stomachū MARIAZELLER,

care lucră escelentū în contra tuturorū bōlelorū de stomachū.

Neîntrecute pentru lipsa de apētitt, slăbiciunea stomachului, respirațiunea cu mirosū greu, umflare (vēnturi), răgăelă acră, colică, ca-tarū de stomachū, acrēlă, formarea de pētră și năsipt, producerea esce-sivă de flegmă, gālbinare, greață și vomare, durere de capū (dēcă provine dela stomachū), cărcei la stomachū, constipațiune sēu încuiare, încār-carea stomachului cu māncări și bēuturi, limbrici, suferințe de splină, ficatū și de haemorhoide. — Prețulū unei sticle dīmpreună cu pres-criereade întrebunțare 40 cr., sticla indoitū de mare 70 cr.

Espediția centrală prin farmacistulū
Carl Brady, Kremsier (Moravia.)

Picăturile de stomachū Mariazeller nu suntū unū remediū secretū. Părțile conținētore suntū arătate în prescrierea de întrebunțare, ce se află la fie-care sticlă.

Veritabile se află mai în tōte farmaciile.

Avertismentū! Picăturile de stomachū Mariazeller se falsifică și se imităz de multe ori. — Ca semnū, că suntū veritabile, servece învītōrea roșā provēdută cu marca de protecțiune de mai susū, și afară de acēsta pe fiecare prescriere de întrebunțare, ce se află la fiecare sticlă, trebue să fie arătātū, că acēsta s'a tipăritū în tipografia D-lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se află: Brașovū, farmacia *Franz Kellemen*, farmacia la „Biserica Albă”; farm. *I. Goos*; farm. *Iul. Hornung*; farmacia *F. Iekelius' W-we*; farm. *K. L. Schuster*. farmacia *Heinrich G. Obert*; farmacia *Ed. Kugler* la „Higiea”.

Băile Tușnadū: farmacia *Alex. Dobay*. Cohalmū: farm. *Ed. Melas*, farmacia *J. Wolff, Feldtōrā*: (Marienburg), farm. *Wil. Schneider*. Făgărașū: farm. *v. Bildner*, farm. *Hermann. Sz. Szt. Gyōrgy*: farm. *Val. Beteg*, farm. *Barabās Fer.* 13,52—26

Avisū d-lorū abonați!

Rugām pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fāșia sub care au primitū dīarulū nostru până acuma.

Administraț. „Gaz. Trans.”

DOI SCOLARI

se primescū într'o familiă germană cu tōtă întreținerea (costū și cuar-tirū), unde vorū fi cu cea mai mare consciențiositate suprave-ghiați și pentru învățarea lecțiilor.

Informațiunī la Administrațiu-nea „Gazetei Transilvaniei”.

147,3—3

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se potū cumpēra în tutungeria **I. Gross**, în libră-ria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich**.

Se caută unū instructorū

pentr'unū copilū de optū anī într'o fami-liă distinsă din Brașovū. Se cere cunoscința limbei romāne, germane și încātva a limbei franceze. Vorū fi preferiți studenții romāni, și mai alesū aceia, carī suntū și musicalī. Instructorulū va avē tōtă întreținerea, cvartirū, māncare, încăldītū, luminatū etc.

Tinerii carī dorescū a ocupa acestū postū de instructorū să se adreseze la d-lū *Koeniges*, strada Furcōiei nr. 72.

146,3—2

Sosirea și plecarea trenurilor și postelorū în Brașovū.**I. Plecarea trenurilor:****1. Dela Brașovū la Pesta:**

Trenulū de persōne Nr. 307: 7 ore 10 de minute sēra.

Trenulū mixtū Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineța.

2. Dela Brașovū la Bucureșci:

Trenulū acceleratū Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineța.

Trenulū mixtū Nr. 318: 1 oră 55 minute după amēdī.

II. Sosirea trenurilor:**1. Dela Pesta la Brașovū:**

Trenulū de persōne Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amēdī.

Trenulū mixtū Nr. 316: 9 ore 52 minute sēra.

Se deschide abonamentū pre anulū 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Dīarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 dī a lunei în numerī cāte de 2—3 cōle cu ilustrațiunī frumōse; și publică articlii socialī, poesii, novele, schițe, piese teatralī ș. a. — mai departe tractēzā cestiuū literare și sciētificē cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindēna, precum și a celorlalte poporațiunī din patriā și străinātate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face cāte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiā o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinātate 10 francī—lei, plătibilī și în bilete de bancă orī marce postalī.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Dīarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XIV. — Apare în broșurī lunare cāte de 2½—3½ cōle; și publică portretele și biografiile arhieriorū și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiunī, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciēntelorū teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminēci, serbātōri și diverse ocașiunī, mai alesū funebrealī, — apoi studii pedagogice-didactice și sciētificē-literarī; și în urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolasticā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 francī—lei, plătibilī și în bilete de bancă orī marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patruea esemplarū.

Numerī de probă se trimitū gratisū orī-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura și urmātōrele cărți din editura propriā:

Apologie. Discusiunī filologice și istorice maghiare privitōre la Romāni, înveritate și rectificāte de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulū 30 cr.

Renascerea limbei romānescē în vorbire și scriere înveritată și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. cāte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.

Cuvēntārī bisericescē la tōte sērbātōrile de peste anū, de I. Papiu. Unū volumū de prestē 26 cōle. Acest opū de cuvēntārī bisericescē întrece tōte opurile de acestū soiū apărute până acum — avēndū și o notiță istoricā la fiā-care sērbātōre, care aratā timpulū introducerei, fazele prin carī a trecutū și modul cum s'a stabilitū respectiva sērbātōre. Prețulū e 2 fl.

Barbu cobzarulū. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelă originală.—Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Fântāna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sīchastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Elū trebue să se însōre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțū. Prețulū 25 cr.

Brandā sēu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșū. Novelă istoricā națională. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Probitatea în copilārī. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfū. Prețulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfū. Prețulū 30 cr.

Petulantulū. Comediā în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusā de Ioanū St. Șuluțū. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicōră, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticeseu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și viorele, poesii popularē, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosā sēu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sātēnului Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materiī fōrte interesante și amusante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — cāte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materiī fōrte interesante și amusante. Prețulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comerciū și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economia pentru scōlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățāmētulū intuitivū în folosulū elevilorū normalī (preparandialī), a învățātōrilorū și a altorū bărbați de scōlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literaturā nōstrā pedagogicā abia aflāmū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelorū nōstre în mēsurā în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și învățātōrilorū ca celorū în prima liniā interesatī.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatica limbei romāne pentru scōlele popularē în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Gramatica limbei romāne lucratā pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulū 2 fl.

Manualū de stilisticā de Ioanū F. Negruțū, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicā fōrte bogatā a acestui op — cuprindēndū compozițiunī de totū soiulū de acte obveniente în referințele vieței socialē—se pōte întrebunța

cu multū folosū de cātrā preoți, învățātōri și alți cărturarī romāni. Prețulū 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de vier-suri funebrealī, urmate de iertāciunī, epitafā ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducētore la propunerea calculārei în scōla popularā pentru învățātōri și preparanđi. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugāciunī:

Mārgāritarulū sufletului. Carte bogatā de rugāciunī și cāntārī bisericescē fōrte frumōsū ilustratē. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānzā 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legātūrā de luxū 1.50—2.50

Miculū mārgāritarū sufletescū. Cārticicā de rugāciunī și cāntārī bisericescē — frumōsū ilustratā, pentru prunciū scolarī de ambe secsele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānzā 26 cr.

Cārticicā de rugāciunī și cāntārī pentru prunciū scolarī de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscōtōrei de D-đeu urmatū de mai multe rugāciunī frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolā D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.